

Kur'an'ın ihbarat-ı gaybiyesi mucizevi özelliklerindedir; Kur'an maziye ait nasıl gaybî haberler veriyor?

Göklerin ve yerin yaratılış keyfiyeti, insanın yeryüzünde yaratılış hikâyesi, geçmiş milletlerin hayat maceraları gibi hususlar, geçmişte olup bitmiş, fakat insanlar tarafından yakînî bir bilgiyle sırrına ulaşılamamış hususlardandır. Geçmiş bize anlatmaya çalışan tarih, insanlığın eski devirleri hakkında “karanlık devir” demekte ve o devirlerle ilgili birtakım varsayımlarda bulunmaktan öteye geçememektedir.

1. Göklerin ve Yerin Yaratılışı

Göklerin ve yerin yaratılış keyfiyeti, eskiden beri insanların zihnini meşgul eden bir meseledir. Hemen her felsefeci, bu konuda bir şeyler demeye çalışmıştır. Kimisi, ilk yaratılan şeyin “**su**” olduğunu söylemiş, kimi “**ateş**” olduğunu savunmuş, bazıları “**havadır**” demiştir. Bir kısmı ise, yaratılışı tamamen inkâr ederek “**ezelî ve ebedî bir âlem**” fikrini savunmuşlardır. Yüce Allah bu konuda ileri geri konuşanlar hakkında şu hükmü bildirir:

“Ben onları göklerin ve yerin yaratılışına şahit tutmadım. Kendi yaratılışlarına da... Hak yoldan sapanları yardımcı edinmiş de değilim.”(1)

“Allah, gökleri ve yeri altı günde yarattı” âyetinin hükmünce, gökler ve yer altı günde yaratılmıştır.(2)

Şüphesiz bu günler, bizim bildiğimiz günler cinsinden değildir. Çünkü âlem yaratılmadan önce ne Güneş vardı, ne de Ay...(3)

Kur'an'da, bizim için bin sene ve ellibin senelik bir zamanın, Allah katında bir gün olduğuna dikkat çekilir.(4) Buradan hareketle, göklerin ve yerin yaratıldığı altı günün

“eyyam-ı ilâhiye”, yani “ilâhî günler” çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiğini söyleyebiliriz. Bu altı gün, gökler ve yerin şimdiki hale gelinceye kadar geçirdiği altı tavır veya yaratılışta ve varlığa gelişte altı merhale veya arasını ancak Allah’ın bildiği altı zaman dönemi olabilir.(5)

Tevrat’ın “Tekvîn” bölümünde de, göklerin ve yerin altı günde yaratıldığı belirtilir. Tevrat, İncil ve Kur’an’ı mukayeseli bir şekilde inceleyen Bucaille’nin de dikkat çektiği gibi,

“Tevrat kıssası, en ufak mübhem bir taraf bırakmaksızın haftanın günlerine benzeterek yaratılışın altı günde olduğunu ve Cumartesi olan yedinci gün Tanrı’nın istirahat ettiğini bildirir.”(6)

Buna karşılık, Kur’an’ın şu âyeti, muharref Tevrat’ın bu hükmünü düzeltmek için inmiş gibidir:(7)

“Andolsun ki, biz gökleri, yeri ve aralarındakileri altı günde yarattık. Bize herhangi bir yorgunluk da dokunmadı.”(8)

Göklerin ve yerin, Allah’ın yaratmasıyla yokluktan varlığa gelmeleri, yoktan yaratılmış insan için anlaşılması güç ve derin bir meseledir. Kur’an, sekiz âyetinde Allah’ın (Kün) emriyle, yani **“ol”** demesiyle eşyaya vücut verildiğini bildirir.(9)

Kur’an’ın şu âyeti, Allah’ın ilminde planları, programları ve manevî miktarları bulunan eşyanın, Allah’ın emriyle vücut sahasına çıkmak için ne derece iştiyak içinde olduklarını gösterir:

“Sonra (Allah) buhar halindeki semaya yönelip, ona ve arza ‘İster istemez gelin’ dedi. Onlar da ‘Biz, isteyerek geldik.’ dediler.”(10)

Görüldüğü gibi Kur’an, insanlığın zihnini meşgul eden **“İlk yaratılış nasıl olmuştur?”** muammasını, apaçık âyetleriyle net bir şekilde ortaya koymaktadır. Onu, âlemi yaratan Zât’ın kelâmı olarak kabul edenler için, Kur’an’ın bu ifadeleri ne

kadar anlamlıdır! Çünkü bir binayı yapan ustanın “bunu şöyle şöyle yaptım” deyip eserini anlatması gibi, Cenab-ı Hak dahi, yaratılışı nasıl yaptığını kelâmında bildirmektedir.

2. İnsanın Yaratılışı

Göklerin ve yerin yaratılışını araştıran insanoğlu, kendisinin nasıl ve ne şekilde yaratıldığını çok daha fazla merak eder. Hayatının ilk üç-dört senesini hiç hatırlayamayan insan, yeryüzünde ilk insanın nasıl meydana geldiği meselesinde de, aciz bir konumdadır. Bu noktadan ilk insanın yaratılışı “mutlak gayb” alanında mütalâa edilebilir. Yani, bu konuda sağlıklı bilgi, ancak Allah’ın bize bildirmesiyle mümkündür.

Nitekim Darwinist düşüncenin, insanın menşeyini maymuna irca etmesi, ilim çevrelerinde genel bir kabule şâyân olmamış, ancak bir teori seviyesinde kalmıştır.

Darwinist anlamda bir gelişim teorisini benimsemeyen Kur’an, ilk insanın Hz. Âdem olduğunu, Âdem’in cisminin topraktan yaratılıp, ayrıca bir ruh verildiğini bildirir.(11)

Bakara Sûresinin 30. âyetinden anlaşıldığına göre, Hz. Âdem yeryüzüne **“halife”** olarak gönderilmiştir.

Her ne kadar onun neslinden gelenler arasında, yeryüzünde fesat çıkaracak, kan dökcek kimseler bulunsun bile, insanın yaratılışında meleklerin bilmediği ilâhî hikmetler söz konusudur. Aynı sûrenin 31. âyeti, bize bu ilâhî hikmetlerden birini bildirmektedir.

“Allah Âdem’e, bütün isimleri öğretti” hükmü, insanlığın ilk atasının, hiç bir şey bilmez bir mağara insanı değil, ilâhî ta’lîme mazhar, şerefli bir halife olduğunu haber vermektedir.

Bakara Sûresi 30-39, Hicr Sûresi 26-34, Sad Sûresi 71-76. âyetlerde ayrıntılı olarak anlatılan; insanlığın atası Hz. Âdem'in yaratılışı, meleklerle imtihan edilişi, meleklerin Âdem'in büyüklüğünü kabul etmekle beraber, İblisin gururlanması ve Âdem yüzünden ilâhî rahmetten kovulması, bu yüzden ona ve nesline düşman kesilişi, Kur'an'ın gaybî haberlerindedir.

Zaman olarak o an, geçmişe dönük gayb okyanusuna karışmıştır. O tarihi an, Kur'an âyetlerinde yer almasıyla ebedîleşmiş, Âdem'in torunlarına gayb ummanından bir katre olarak takdîm edilmiştir. Kur'an'ın insanlığın menşeyini bu şekilde ele alışı, Allah-insan eksenli âlem anlayışına uygun bir görünümdür. Yani, insanın Allah katında ayrıcalıklı bir konumu olduğu bu şekilde gösterilmiştir.

3. Geçmiş Milletlerin Kıssaları

Geçmiş milletlerin kıssaları, Kur'an'da hayli yekûn teşkîl eder. Zikredilen kıssalar, Kur'an'ın ilk muhataplarının az- çok bilgi sahibi oldukları kıssalardır. Bunun böyle olması, irşad gayesine yöneliktir. O kıssalarda, onların dikkat etmedikleri hususlara dikkat çekilmiştir.

Kur'an-ı Kerîm, bu kıssalardan bahsetmekle, "kismî gayb" penceresinden toplum bilimine pencere açmış, insanları, tarih aynasından, geçmiş milletleri seyretme ve ibret almaya sevk etmiştir. İnsanlara "Tevhîd, nübüvvet, haşir, adalet" gibi temel mesajlarını sunarken, kıssaları da bu mesajın iletilmesinde bir motif olarak kullanmıştır.

Kur'an'da zikredilen Hz. Âdem'in yaratılışı, iki oğlunun mücadelesi, Hz. İbrahim, Hz. Yusuf, Hz. Musa, Hz. İsa gibi bir takım kıssalar, Ehl-i kitap tarafından bilinmekteyse de, Kur'an bu kıssaları muharref Tevrât ve İncil'den farklı şekilde takdîm etmiş, o kitaplardaki tahrîfi düzeltilmiş, doğruları ise tasdîk etmiştir.

Bu gibi kıssaların Kur'an'da zikrediliş hikmeti olarak,

-
1. Hz. Peygamberin nübüvvetini isbat,
 2. Bütün peygamberlerin yolunun aynı olduğunu göstermek,
 3. Bu kıssalardan hisse almalarını sağlamak,
 4. Peygamberi ve ehl-i imanı teselli ve takviye gibi hususları sayabiliriz.(12)

Ümmî biri olan Hz. Peygamberin dilinden, geçmiş milletlerin mühim kıssalarının nakledilmesi, O'nun bu gaybî bilgiyi Allah'tan aldığını göstermektedir.(13) Nitekim bu ma'na, Kur'an'ın çeşitli yerlerinde açık bir şekilde belirtilmiştir. Meselâ, Hz. Âdem'in yaratılışı, meleklerin ona secde etmesi, İblisin ise etmemesi olayları anlatılmadan evvel şöyle denilmektedir:

“De ki: Bu (Kur'an) büyük bir haberdir. Siz ise ondan yüz çeviriyorsunuz. Mele-i âlâ'nın sakinleri tartışırken benim buna dair hiçbir bilgim yoktu. Fakat ben, apaçık uyaracak bir peygamber olduğum içindir ki, bana vahiy geliyor.”(14)

Âyette geçen **“mele-i âlâ sakinleri”** meleklerdir. Semada buldukları için böyle denmiştir. İnsanlar ve cinler ise, arzın sakinleri oldukları için **“mele-i esfel'dirler.”(15)**

Hûd Sûresinde Hz. Nuh'un kıssası anlatıldıktan sonra şöyle denilmektedir:

“Bunlar sana vahyette olduğumuz gayb haberlerindedir. Bunları daha önce ne sen biliyordun, ne de kavmin. Sabret! Akıbet takva sahiplerindedir.”(16)

Bu âyette, Hz. Peygamberin sonunda galip geleceğine dair bir işaret hissedilmektedir: **“Sabret! Akıbet takva sahiplerindedir.”** denilerek, sonunda galip gelen Hz. Nuh gibi, Hz. Peygamberin ve O'na tabi olanların galibiyetine işaret edilmiştir.

Kur'an'da bir bütün olarak en uzun kıssayı teşkil eden Hz. Yusuf'un kıssasına şöyle başlanır:

“Bu Kur'an'da vahyettiklerimizle, sana kıssaların en güzelini anlatıyoruz. Daha önce sen, bunlardan haberdar değildin.”(17)

Yani “...kıssadan asla haberin yoktu. Buna dair hiçbir şuura malik değildin. Ne aklına gelmişti, ne hayaline. Ne işitmiş, ne düşünmüştün. Zihnin bunlardan tamamen boş idi. Binaenaleyh bu; ne başka bir kaynaktan alınmış bir nakil, ne de senin tarafından düşünülmüş bir roman değil; senin hiç haberin yokken, birden bire sana gaybdan vahyolunmuş haberlerdendir.”(18)

Kıssanın bitiminde ise, bu kıssadaki gayb boyutuna dikkat çekilerek şöyle buyrulmaktadır:

“Bu sana vahyette bulunduğumuz gayb haberlerindendir. Yoksa onlar işlerine karar verip tuzak kurarlarken sen onların yanında değildin.”(19)

Kasas Sûresinin 44-46. âyetleri de benzeri bir üslûbla, Hz. Musa'yla ilgili bu haberleri Hz. Peygamberin ancak vahiy yoluyla aldığını ifade etmektedir.

Okuma-yazması olmayan bir zâtın, yine okuma-yazması olmayan bir topluluk içinde, eski ümmetlerin ibretli kıssalarını nakletmesi, onun bu gayb bilgisinin vahiy menşeli olduğuna en büyük delil iken(20), eskide ve yenide inkârcı çevreler bu durumu beşerî kaynaklı görmeye ve göstermeye çalışmışlardır. Şu âyet, onların bu halini anlatmaktadır:

“Andolsun, onların ‘Ona ancak bir beşer öğretiyor.’ demelerini biliyoruz. Nisbet ettikleri kişinin dili yabancıdır. Hâlbuki bu (Kur'an) ise, apaçık bir Arabçadır.”(21)

Bu şahsın kim olduğu hakkında tefsirlerde kesin bir bilgi verilmemekte. İbnu'l-Cevzî

bununla ilgili dokuz rivayeti naklettikten sonra Őu hűkme varır: *“Hepsinde ortak olan husus, Hz. Peygamberin bir kiŐiyle zaman zaman gűrűŐmesidir.”*(22)

Aldıđı ilâhî mesajı tebliđ iŐin, Mekke'nin hem reisleriyle, hem de alt tabakadan olan kűlelerle gűrűŐen Hz. Peygamber hakkında, **“Bu ilmi, Arab olmayan falanca Hristiyan kűleden űđrendi.”** demek, olayı basite indirgemek ve apaŐık iftirada bulunmaktan baŐka bir Őey deđildir. Bűyle bir iddia, Necip Fazıl gibi bir sűz ustası hakkında *“Bu edebî ifadeleri, dođru dűrűŐ TűrkŐe bilmeyen falan yabancıdan űđrendi.”* demek gibi dayanaksız bir davadır.

űmrűnű kűtűphanelerde geŐirdiđi halde, insanlıđa ciddi bir mesaj sunamayan bir kısım ŐarkiyatŐıların, Hz. Peygamberin geŐmiŐ milletlerin kıŐsalarını, ocukken Őam tarafına yaptıđı seyahatte gűrűŐtűđű Rahip Bahira'dan aldıđını sűylemeleri de bir baŐka gűlűn iddiadır.(23)

ŐarkiyatŐılardan Brockelman, Hz. Peygamberin bu bilgileri Kitab-ı Mukaddes'ten (Tevrat'tan) naklettiđini sűyleyip, devamla Őűyle der: *“Kitab-ı Mukaddes bahislerine dair malumatı, herhalde pek sathî ve yanlıŐlarla dolu idi.”*(24)

YanlıŐ űlűlerle dođru neticelere varmak műmkűn deđildir. Brockelman gibilerin, muharref Tevrat'ın ifadelerini dođru, Kur'an'ın dođrularını yanlıŐ kabul edince dođru hűkűmler verebilmeleri elbette dűŐűnűlemez. Hâlbuki meselenin hakîkati Őudur: Hem Tevrat, hem İncil, hem de Kur'an aynı kaynaktan gelmiŐtir. Hepsi Allah'ın kelâmıdır. Tevrat ve İncil, ilâhî mesajı insanlıđa sunmuŐlar, fakat zamanla art niyetli kiŐilerin műdahalesiyle, orijinalliklerini kaybetmiŐlerdir.

Bu hakîkate binaendir ki, peygamberler birbirini yalanlayıcı deđil, birbirini tasdîk edicidirler. Meselâ, Hz. İsa Őűyle demektedir:

“Ey İsrailođulları! Ben, daha űnce indirilen Tevrat'ı tasdik etmek ve benden sonra gelecek Ahmet ismindeki bir peygamberi műjdelemek űzere Allah tarafından size gűnderilen bir peygamberim.”(25)

Benzeri bir durumu Őu âyette de görmek mümkündür:

“Sana da hak olarak, daha önce indirilen kitabı tasdik edici ve O’nu koruyucu olarak Kitab’ı indirdik.”(26)

Demek ki, sonra gelen peygamber önce geleni tasdik etmekte, önce gelen de sonrakini müjdelemektedir.

Bir takım muamelâat hükümleri dıŐında hepsi, dinin akaidle alâkalı temel meselelerinde ittifak halindedir.

Buna binaen, Kur’an-ı Kerîm, Tevrat ve İncil’in aslını reddetmez. Onlarda yer alan gerçekleri tasdik eder, zamanla onlara karıŐan yanlış bilgileri ise düzeltir. Meselâ, insanın yaratılışı hem Tevrat’ta, hem de Kur’an’da birbirine yakın ifadelerle ele alınmıŐtır.(27) **“Tufan kıssası”** da hem Tevrat’ta, hem de Kur’an’da yer alır. Tevrat, topyekn inkârcı insanlıŐı cezalandıran evrensel bir tufandan bahsederken, Kur’an onun aksine olarak, iyice belirlenen müteaddit toplumlara gönderilen çeşitli cezaları zikreder. Kur’an, tufanı Nuh kavmine mahsus bir felâket olarak bildirir.

İkinci temel fark da Őudur: Tevrat’a aykırı olarak Kur’an, tufanın vuku bulduŐu zamanı bildirmediŐi gibi, bizzat bu felâketin ne kadar srdŐn de belirtmemektedir. Geminin karaya oturduŐu yer Tevrat’a göre Ararat DaŐları(28), Kur’an’a göre ise Cdî DaŐıdır.(29)

Tevrat, İncil ve Kur’an’ı mukayeseli bir Şekilde inceleyen Maurice Bucaille, Tufan olayını bu Şekilde ele aldıktan sonra, özetle Őu deŐerlendirmeyi yapar:

“...Tevrât’ın tufan olayını ele alıŐında, zaman ve kapsam bakımından, günümüz aŐdaŐ bilgileriyle baŐdaŐmayan hususlar vardır. Hâlbuki aynı meselede Kur’an tarafsız tenkîde yol açabilecek hiç bir unsur ihtiva etmez. Bu zelliŐi, beşerî faktörlerle izah edemediŐimize göre, bir başka izahı kabul etmek gerekir. O da, Tevrât’ın ihtiva ettiŐi vahiyden daha sonra yapılmıŐ olan bir vahyi kabul etmektir.”(30)

Hız. Musa ve yanındakilerin Mısır'dan çıkışı meselesi de konumuza güzel bir örnek teşkil eder. Hız. Musa'nın beraberindekilerin sayısı hususunda Kur'an'da herhangi bir ifade yer almaz. Oysa bu husus Tevrât'ta inanılmayacak boyutta şişirilmiştir.

Ayrıca, Kur'an-ı Kerîm Firavunun cesedinin kurtulacağını haber verirken(31), bu konuda Tevrât'ta bir şey denilmemiştir.(32)

Kur'an-ı Kerîm, Tevrat'ın muharref hükümlerini düzelttiği gibi İncil'in de sonradan karıştırılmış nice yanlışlarını düzeltir. Meselâ, muharref İncil'e göre Hız. İsa, Allah'ın oğludur, Ulûhiyetin bir rûknüdür.

Kur'an-ı Kerîm, Hız. İsa'nın İbnullah değil, Abdullah olduğunu Hız. İsa'nın diliyle haber verir.(33) Hız. İsa'dan bahsettiği yerlerde **“Meryem oğlu İsa”** diyerek Hristiyanlığın velediyet inancını iptal eder.

Hristiyanlar, -paradoksal bir biçimde- İlâh kabul ettikleri Hız. İsa'nın âciz insanlar tarafından çarmıha gerildiğine inanırlar. Haç işareti, bu çarmıha gerilmenin sembolüdür. Kur'an ise, net bir ifâdeyle O'nun çarmıha gerilmediğini haber verir.(34)

Verilen örneklerden görüldüğü gibi, Kur'an-ı Kerîm, önceki semavî kitapların acemice bir taklîdi olmayıp, onları da gönderen Allah'ın, mesajını yenilemesinden ibarettir.

Bu gerçeği kabul etmek istemeyen oryantalistler, Asaf Hüseyin'in de işaret ettiği gibi, objektif görünüp subjektif hareket etmektedirler. Onların asıl meselesi, ya Kur'an'da İslâm öncesi Arab âdetleri ve geleneklerinden ödünç alınmış veya taklîd edilmiş fikirleri bulmaya çalışmak, ya da Kur'an'ın Hristiyanlık ve Musevîlikten türetildiğini isbat etmektir.(35)

Görüldüğü üzere, Kur'an-ı Kerîm'in âlemin ve insanın yaratılışını, geçmiş milletlerin mühim kıssalarını haber vermesi, onun gaybî haberlerinin bir bölümünü teşkil

etmektedir. Mücerret akılla nüfuz imkânımız olmayan gaybın bu kısmına, Kur'an âyetlerinin ışığında bir derece nüfuz edebilmekteyiz. Bir derece diyoruz; çünkü Kur'an-ı Kerîm bu haberleri, ayrıntılarıyla bize bildirmiş değildir. Buna lüzum da yoktur. Zira kâinatın niçin yaratıldığını bilmezsek, nasıl yaratıldığını bilmemiz bize pek fayda vermez. Geçmiş milletlerin kıssalarından bir hisse almazsak, bilgimiz kuru bir malumat yığınınından ibâret kalır.

Dipnotlar:

(1) *Kehf, 17/51.*

(2) *Hûd, 11/7.*

(3) *Râzî, XXVIII, 183-184; Kutub, V, 2806-2807.*

(4) *Hacc, 22/47 ve Mearic, 70/4.*

(5) *Kutub, V, 2978.*

(6) *Bucaille, Bucaille, Kitab-ı Mukaddes, Kur'an ve Bilim, s. 200.*

(7) *İbnu Kesir, IV, 229.*

(8) *Kaf, 50/38.*

(9) *Abdulgazi, Muhammed Fuad, Mu'cemu'l-Müfehres li Elfazı'l-Kur'an'i-l Kerîm, s. 641.*

(10) *Fussilet, 41/11.*

(11) *Hicr, 15/26-34; Sad, 38/71-76.*

(12) *Kutub, Tasviru'l- Fennî fi'l-Kur'an, s. 120-127; Yıldırım, Kur'an İlimlerine Giriş, s. 106-109.*

(13) *Taberî, III, 266.*

(14) *Sad, 30/67-70.*

(15) *Râzî, XXVI, 123.*

(16) *Hûd, 11/49.*

(17) Yusuf, 12/3.

(18) Yazır, IV, 2845.

(19) Yusuf, 12/102.

(20) Taberî, III, 266; Merağî, XX, 65.

(21) Nahl, 16/103.

(22) Cevziye, İbnu Kayyim, Zâdu'l-Mesir, IV, 492-493; Taberî, XIV, 177-180; Zemahşerî, II, 635.

(23) Hz. Peygamberin Rahib Bahira'yla görüşmesi olayı için bkz. İbnu Hişam, I, 191-95.

(24) Brockelman, C. İslâm Milletleri ve Devletleri Tarihi, s. 15.

(25) Saff, 61/6.

(26) Maide, 5/48.

(27) Kılıç, Sadık, Mitoloji, Kitab-ı Mukaddes ve Kur'an-ı Kerîm, s. 270.

(28) Tekvîn, 8/4.

(29) Hûd, 44.

(30) Bucaille, s. 320-323.

(31) Yunus, 10/92.

(32) Bucaille, s. 331.

(33) Meryem, 19/30.

(34) Nisa, 4/157-158.

(35) Hüseyin, Asaf, Oryantalistler ve İslâmiyatçılar, İst. İnsan Yayınları 1981 Ter: Bedirhan Muhib, s. 26.